

тото и желѣзото са намѣрватъ въ *нѣдрата* на земята; твърдѣ нарѣдко сѣ намѣрватъ въ чистъ видъ, а почти винаги въ видъ на руда, т. е. съ смѣсца отъ други вещества. Златото и желѣзото вадятъ отъ рудниците рудокопы. Златото и желѣзото са топятъ и не горятъ. И двата метала сѣ мекы и ковкы; тѣ сѣ по-тежки отъ водата. Златото и желѣзото докарватъ полза на человекъ.

2. *Разлика.* Златото се нахожда въ земята не токо въ видъ на руда, но и въ видъ на пѣсѣчны зърна; туй небува съ желѣзото. Златото се топи по-лесно отъ желѣзото, а затуи желѣзото се по-добрѣ кове отъ златото. Отъ златото се правятъ монеты, и различни украшения, а отъ желѣзото правятъ различни оръдія. Отъ златото не правятъ вещи, до като му не притурнатъ и отъ други металь; а отъ желѣзото се правятъ различни издѣлія безъ да му се смѣся нищо друго; затуи на желѣзото не се туря проба, а на златытѣ вещи се туря. Златото много по-добрѣ се оглажда отъ желѣзото и повече отъ него лъщи. Въ природата се нахожда вода, въ която има желѣзо; но нема таквази вода, въ която да има злато. Желѣзото съществува въ три вида: чугуень, пѣртово желѣзо и стомуна; златото отъ преработваніето си не прави различни видове. Желѣзото не само е по-евтено за челѣка, отъ златото, но и съвършено е необходимо, когато безъ златото челѣкъ лесно се минава. Златото е желто, а желѣзото черно; желѣзото е по-твърдо и по-пѣргаво отъ златото. Златото не раждиви, а желѣзото отъ влагата се покрыва съ ръжда. Златото звѣтъ драгоцѣнъ, а желѣзото простъ металь.